דידיה מה הוא דבר כפרה אף חבירו דבר

כפרה לאפוקי האי ערל דלאו בר כפרה הוא

ורב חסדא סבר האי ערל נמי כיון דבר חיובא

הוא בר כפרה הוא [הואיל] דאי בעי מתקן

נפשיה יומי אית ליה לרב חסדא הואיל והא

איתמר מהאופה מיו"ם לחול רב חסדא אמר

לוקה רבה אמר אינו לוקה רבה אמר אינו

לוקה אמרינן הואיל ואי מקלעי ליה אורחים חזי ליה השתא נמי חזי ליה ולא לקי רב

חסרא אמר לוקה לא אמרינן הואיל בשלמא

דרבה אדרבה לא קשיא הכא מחוסר מעשה

התם דלא מחוסר מעשה אלא דרב חסדא

אדרב חסדא קשיא אמרי כי לית ליה לרב חסדא הואיל לקולא לחומרא אית ליה אמר

ליה מר זומרא בריה דרב מרי לרבינא התני

הואיל וערלה פוסלת ומומאה פוסלת מה

מומאה לא עשה בה מקצת מומאה ככל

טומאה אף ערלה לא עשה מקצת ערלה ככל

ערלה האי מומאה היכי דמי אילימא במומאת

מב.

בד א מיי׳ פט"ו מהל׳ פסולי מוקדשין הלכה

פסור מוקדשין הנפהה מיי פ״ד מהלי בה ב מייי פ״ד מהלי ק"פ הלכה ב: בו ג מיי פ"ב מהלי מקדש הי"ב:

רבינו חנגאל (המשר) כר׳, פי׳ מחוסר מעשה מילה. ופרקינז כי לית ליה ומתמהי' מאי שנא האי תנא דאי איכא מקצת מבני טמאין חבורה טמאין ומקצתן טהורין דפשיטא ליה דלא פסלי הטמאין לטהורין אלא אוכלין הטהורין ולא חיישינן לטומאה . ואי איכא מקצת מבני ואי איכא מקצוו מבני חבורה ערלים ומקצתן מולין דמספקא ליה. ואמר בור ק רנוסכקא ליוד ואבור ליה רבינא בטומאת בשר היא היכי דמי כגון שנטמא מקצת אברין של זבח שהטמאין נשרפין והטהורין נאכלין ולא פסלי הטמאין לטהורין. מציח סיפא דנין דבר שאינו ווהו הכל הזרחות הייוו בכל הזבחים הטומאה. ואי בטומאת בשר אמאי אינה נוהגת בכל הזבחים מי משכחת בשר זבח טמא משכוות בשו ובון טמאת שהותר, אלא בטומאת גברי ומאי אינה נוהגת הזבחים בכל וטמא משלחין קרבנותיהן וקריבין, דלא גריעי מנכרי ותנז בשקלים נכרי ששלח י עולחו ממדיות הית ושילח עמהן נסכין קרבין משלו בגטין ותנן נמי השולח חטאחו ממדיוח הים מקריבין אותה בחזקת שהוא קיים כו׳. ותנינן . בתורת כהנים ואם האכל וגו׳, יכול השוחט לערלים ולטמאים יהא בלא ירצה, ת״ל המקריב אותו בלא ירצה ואין השוחט לערלי׳ ולטמאין בלא ירצה, מכאז קרבנותיהן דכהנים אכלו ולא טמא אין משלחין . פסחיהו דהא איש לפי בני אכילה נינהו. ואמר רבינא שום טומאה פריך ולעולם רישא בטומאת ולעולם רישא בטומאת בשר סיפא בטומאת גברי. איבטיה אימא רישא ומיפא נוהגת בכל הזבחים. דאילו כל הזבחים בין נטמא חלב בשר וחלב קיים, זורק את . הדם כדבעינז למימר ודברים פשוטין הן. והאי דפריך ואל תוכיח טומאה שבא בטומאה פריך, דתנן

י. פסח הבא בטומאה נאכל

אלא לאכילה.

בהאי קרא פליגי. ושיתכפרו בו ערלים דקאמר שאין מנויין עליו 🦷 אר מחוםר מעשה בו'. הקשה ריב"א דבפ' אלו עוברין (דף מו:) מסיה כתישה בי"ט מי שרי משמע אי הוה שרי אמרינו הואיל

דמדאוריי׳ לא שייך לחלק בין לחומרא בין לקולא ומדאוריי׳ לא אמרינן הואיל כלל אפי׳ לחומרא וכן מוכח בר״פ שני שעירים (יומא דס"ב:) דקאמר רבינא השתה דחמר ר"ח מחוחר הגרלה כמחוסר מעשה דמי פי׳ אם שחט שעיר יום הכפורים בחוץ היה פטור משום דמחוסר הגרלה אי לאו משום דחזי לשעיר חילון שלמים (ה) ששחטן קודם פתיחת ההיכל פטור מחוסר פתיחה כמחוסר מעשה דמי אלמא לית ליה הואיל אפילו לחומרא ואין להקשות אי מדרבנן היאך יתחייב פסח אחר הא קמייתי חולין לעזרה לא היא כיון דלא יזרוק הדם אינו יולא ומותר ללאת באחר וכן מוכח בכילד לולין דאמר רב לא זרק את הדם חייב לעשות פסח אחר כו׳ שוחימה דהשתא לרב אשי דמחשבת ערלים המנויין לכ"ע פסל אף בזריקה וכשאינם מנויין איכא מאן דמכשר וסברא משמע איפכא דהשתא כשאינה מנויין לא פסלה כ״ש במנויין)ב:

מאל שנא מומאה דפשימא ליה ומאי שנא ערלה דמספקא

ליה. תימה לרשב"ה דלמה טומהה פשיטה ליה משום דילפינן טומחת גברי מטומחת בשר ג וכי תימח דמשמע ליה דאי פשיטא לן בטומאת גברי דלא עשה בה מקלת טומאה ככל טומאה הוא הדין בערלה משום דמחד קרא דלפי אכלו נפקי ותו לא הוה שייך למילף מזמן מכל מקום מאי האמר דנין דבר שלא הותר מכללו כו׳ הא ע״כ איכא למילף טפי טומאת גברי מטומאת בשר דהוי טומאה מטומאה ודמי ליה בכל לד מדנילף טומאת גברי מזמן דלא דמי ליה כלל וכיון דפשיטא לן בטומאה דגברי פשיטא לן נמי בערלה כיון שיש להשוותם והיכי קבעי למילף ערלה מזמן ואומר ר"י דטומאת גברי נמי איכא למימר דנילף טפי מזמן מדנילף מטומאת בשר משום דדנין פסול מחשבה מפסול מחשבה ולא תוכיח טומאת בשר דלא הוי פסול מחשבה: ערל משלח קרבנות וממא משלח בו'. כרבי עקיבא אתיא למרבי ערל כי טמא בחגיגה (דף ד:)

דלו לאו הכי לייתי איהו גופיה קרבנותיו וקשה לר"י (כ) בריש חגיגה (שם) טמא פטור מן הראייה שנאמר ובאת שמה והבאתם שמה כל שישנו בביאה ישנו בהבאה וכל שאינו כו׳ משמע דטמה אינו משלח שום קרבן דבההוא קרא גופיה כתיבי שאר

קאמר ומשום מחשבת שלא למנוייו האמרי אבל במנויין עליו ושחטו למולים שהן נמי מנויין לזרוק דמו למנוייו ערלים שבהם לבדם אע"ג דמחוסר מעשה וחירץ ר"י דהאי מעשה דמילה חשיב טפיא: דהויא כולה זריקה לערלים מנוייו דכולי עלמא פסול ובערלים שאינן בר דית דיה דקודא ובו'. נראה דרב חסדא לא פסל אלא מדרבנן מנויין ומשום מחשבת שלה למנוייו פליגי ובהאי קרא דשלא למנוייו בהאי קרא קמיפלגי יונרצה לו לכפר עליו "עליו ולא על חבירו רבה סבר חבירו דומיא

בזריקה מהכא נפיק בכל הקרבנות לכפר עליו היינו זריקה עליו ולא על להקרבה אבל למיכלה

הזורק לשם חבירו: רבה סבר חבירו. דפסול משום שינוי בעלים דומיא דידיה בעינן מה הוא דבר כפרה כו': מסקן נפשיה. מל את עלמו: הואיל ואי מיקלעי ליה אורחים חזי ליה לח לקי. ואע"ג דאיהו השתח לא סעד ליה ולא לריך למידי: אלא דרב חסדת השית. השתח היכח דלא מחוסר מעשה כגון זימון אורחים דלאו מעשה הוא לית ליה הואיל הכא גבי ערל דמחוסר מעשה אית ליה הואיל: לקולת. לפוטרו ממלקות: לחומרת. לפסול בפסחים: בטומחת גברי. שנתנו עליו נוחחים וטהורים וכדפרישית לעילה): לא פסלי להן טמאין. לפסח על הטהורין: ערל וטמא משלחין קרבנותיהן. בעזרה חוץ מפסח דבעינו ראוי לאוכלו שאכילת בעליו מעכבת בו דכתיבי לפי אכלו תכוסו: ואיבעית אימא. לעולם בטומאת בשר ומאי אינו נוהג בכל הזבחים אין מנהגא בשאר זבחים שוה למנהגא בפסח דאילו בשאר זבחים לר' יהושע דאמר בכילד לולין (לקמן דף עז.) אם אין בשר אין דם אם בשר קיים לאכילת אדם או חלב קיים לאכילת מזבח זורק את הדם ואילו פסח לא מהניא אכילת מזבח לזרוק דם עליה אלא אם נשתייר כזית בשר כדתנן בכילד לוליו": דנין דבר שלא הותר מכללו. ערלה במהום שאסרה דהיינו בפסח לא הותרה: מדבר שלא הוחר מכללו. זמן: ח היכא אישתראי. טומאת בשר לאכילה אפילו קרבן ליבור שדוחה טומאה הני מילי בטומאה לא דתנן בכילד לולין (לקמן עו:) חמשה דברים באין בטומאה ואין נאכלין בטומאה כו׳: אלא פשיטא בטומחת גברי. שחפילו פסח שלח הותר ליחיד טמא לשלח פסחו לעזרה לשחוט הותר לניבור טמאין להביא פסחיהן בטומאה אם רובן טמאין נמלא שהותרה מכלל איסורה: שמתחלתו

ל) זכחים ד: [ז. ח.], ב) [יומא סג. ע"ש], (ג) לעיל מו: בילה כא., ד) לקמן עט., ד) (סא: ד"ה מהן, ו) ושמות יבן, ו) [לקמן עה:], ה) מכאן שייך לע"ב, ט) רש"ל מ"ז,

תורה אור השלם 1. וְסָמֵךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר

הגהות הב"ח (h) תום' ד"ה כי לית וכו'

ששחטן בחוץ קודס פתיחת הסיכל: (ב) ד"ה ערל וכו' וקשה לר"י דטרי

מוסף רש"י י האופה מיו״ט לחול לאחר שסעד אפה, דהא ודאי לחול הוא (ביצה כא.) לאחר שאכל וגמר סעודמו, דפשיטא לן דלא חזיא ליה מידי האידנא עד אורתא שהוא חול (לעיל מו:). לוקה. משום לא מעשה כל מלאכה (שם). מנשה כל מלחכה (שם). מעשה כל מלחכה (שם). הואיל ואי מקלעי ליה אורחים. שיהו לריכיו לפת וה היום (שם).

מוסף תוספות

א. מעשה גדול. תוס' שאנץ. ב. עיין תוס' שאנץ שתמה כו. ג. מה טומאת עשה כה מקצח טומאה ככל טומאות אף טומאת גברי כן. שס. ד. שס נגמ'. תנא הערל והטמא פטורין מן הראיה, בשלמא טמא וכו׳ אלא ערל מנלן, הא מני רבי עקיבא דמרבי לערל י כטמא וגר׳. ה. וועל זהן כטכוא יגו . יו. ניכי יוין לא שייך למימר דקאי. תוס' שאנן. ו. דלא בעי סמיכה דה"נ פריך פרק כל הגט (כח:) וכו' והא בעי

רבינו חננאל

וכי פליגי רבה ורב חסדא וכי פליגי, וכפר עליו בהא פליגי, וכפר עליו ואמרינן עליו ולא על חברו, רבה דייק עליו ולא על חבירו סבר (דיקי׳) בעינז חברו דפסול דומיא י דידיה מה הוא כר כפרה ערל דלאו בר כפרה הוא אם זרק עליו לא פסול. אם היק עליי לא פסול. ורב חסדא אמר האי נמי בר כפרה הוא הואיל דאי בעי מיתקן נפשיה ומכפר ביה. ומי אית ליה לרב חסדא הואיל והא איתמר האופה מיום טוב לחול רב חסדא אמר לוקה רבה אמר אינו לוקה הואיל ואי מקלעי ליה אורחין חזי ליה וכו׳, הנה רבה הוא דאית ליה הואיל אבל רב חסדא לית ליה הואיל

גברי ומאי לא עשה בה מקצת מומאה ככל מומאה דאי איכא ארבעה וחמשה גברי ממאין וארבעה וחמשה גברי מהוריז לא פסלי להו ממאין למהורין גבי ערלה נמי הא לא פסלי דתנן למולין ולערלים כשר מאי שנא מומאה דפשימא ליה ומאי שנא ערלה דמספקא ליה אלא במומאת בשר ומאי לא עשה בה מקצת מומאה ככל מומאה יראילו איטמי חד מאברים האי דאיטמי שרפינן ליה ואידך אכלינן ליה במאי אוקימתא במומאת בשר אימא סיפא דנין דבר שאינו נוהג בכל הזבחים מדבר שאינו נוהג בכל הזבחים ואל יוכיח זמן שנוהג בכל הזבחים ומאי מומאה אי נימא מומאת בשר אמאי אינו נוהג בכל הזבחים אלא פשיטא בטומאת גברי ומאי אינן נוהג בכל הַזבחים ידאילו בכל הזבחים ערל וממא משלחין קרבנותיהן ואילו בפסח ערל וממא אין משלחין פסחיהן רישא במומאת בשר וסיפא במומאת גברי א"ל אין שם מומאה קא פריך ואיבעית אימא סיפא נמי במומאת בשר ומאי אינו נוהג בכל הזבחים באילו סבכל הזבחים בין שנטמא חלב ובשר קיים בין שנטמא בשר וחלב קיים זורק את הדם ואילו בפסח נטמא חלב ובשר קיים זורק את הדם נממא בשר וחלב קיים אינו זורק את הדם במאי אוקימתא במומאת בשר אימא סיפא דנין דבר שלא הותר מכללו מדבר שלא הותר מכללו ואל תוכיח מומאה שהרי הותרה מכללה במאי אילימא במומאת

קרבנות עולותיכם וזבחיכם וגו' ואומר ר"י דמכל מקום דווקא בחגיגה שמלויה בביאה קפיד קרא ואע"ג דכל הקרבנות כחיבי בקרא לא קאי אכולהו דהא מעשרות ותרומה כתיבי נמי התם הועוד קשה לר"י טמא איך משלח קרבנות והא בעי סמיכה ואפילו למאן דאמר ביאה במקצח לא שמה ביאה ליכא למימר אפשר דמעייל ידיה וסמיך דהא בפרק כל הפסולים (זכחים דף לג.) אמרינן כל הסומך ראשו ורובו מכנים מאי טעמא כל כחו בעינן וחירץ ר"י דהכא מיירי בעופות וכן משני בכל הגט (גיטין דף כח:) אי נמי בבכור ומעשר דלא בעי סמיכה כדתנן פרק שתי מדות (מנחות דף צב:) ובקרבן נשים ליכא לאוקמי משום ערל: [וע"ע חום' יכמות קד: ד"ה דאמר]: אילימא